

1890-08-13

SENDER

Carl Jacobsen

RECIPIENT

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsen

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Danish

Sender's location:

Copenhagen

Recipient's location:

Copenhagen

Archive:

Glyptotekets arkiv. Carl Jacobsens
kopibøger

Topics:

Afstøbningssamlingen, Den kongelige
afstøbningssamling

TRANSCRIPTION

Ministeriet for Kirke og Undervisningsvæsen

Idet jeg meget takker det høie Ministerium fordi det har henvendt sig til mig angaaende Spørgsmaal vedrørende Statens Sculptursamling, skal jeg herved have den Ære at besvare dets ærede Skrivelse af 12-8-90.

Det er med fuld Tilslutning at jeg erfarer at Ministeriet ikke anseer Kunstacademiets Afstøbningssamling som fyldestgørende til at være Statens Hovedsamling for Afstøbninger efter Sculptur.

Imidlertid er denne Samling det betydeligste vi eie af denne Art, og den indeholder allerede saameget Fortræffeligt, at selv i dens nuværende Tilstand maatte kunne gjøre megen Nytte.

Som bekjendt er den nu saa upaaget

at den belærende og opdragende Indflydelse er yderst ringe.

Dette vilde formentlig let kunne ændres til det Bedre.

En rigelig Forsyning med oplysende Etiketter vilde hjælpe en Deel.

Ogsaa i det andet Punkt er jeg aldeles enig med Ministeriet.

4000 kvadrat Alen er meget mere end der kan anvendes til dansk Sculptur.

Den nye Sculpturafdeling i Luxembourg er efter mit Skjøn næppe 1000 kvadrat Alen. Men det er fuldstændig ugjørlig paa den resterende Plads c. 3000 kvadrat Alen at indrette en Afstøbningssamling, som blot nogenlunde kunde give en Udsigt over Kunstens Hovedepisoder og repræsentere de vigtigste Typer og Hovedværker.

Derfor maa det meget beklages at Mini-

steriet ikke mener at kunne skaffe noget andet Locale, hvor en passende Samling, om end kun foreløbig, kunde oprettes.

Angaaende det sidste Punkt, om hvilket man særligt ønsker at høre min Mening, er det mig en Glæde at kunne svare at jeg troer at Forholdene langtfra ere saa vanskelige som Ministeriet mener. Det er muligt at det tidligere har været endnu lettere at erhverve Afstøbninger; men der eksisterer den Dag i dag en Mængde Gibbsformerier, som deels drives for Staternes Regning, deels ere underkastede Museernes Control, hvor de vigtigste Ting reproduceres baade godt og billigt.

Om de ægte Forme som benyttes nu ere mere slidte end tidligere skal jeg lade være usagt; men jeg maa dog eksempelvis nævne, at da jeg til Ny Carlsberg Glyptothek ønskede en Afstøbning af Rauchs Figur af Dronning Luise af Preussen, lod det kgl Formeri i Berlin tage en ny ægte

Form fordi man ikke vilde byde mig et Exemplar fra den ældre Form.

Og med Hensyn til Beredvilligheder ligeoverfor Udlændinge, da har jeg netop en riig og glædelig Erfaring: at jeg overalt har mødt den videstgaaende Imødekomst!

Le departement des moulages au Louvre

Det kgl Formeri i Berlin

Det do do i Dresden

Zöllers controllerede do i München

Bruccianis af British Mus. controllerede Formeri i London

National Museet i Neapel

De private Gibsere Gherardi, Malpieri o fl i Rom levere Exemplarer af det allermeste af hvad vi kunne ønske.

M., Antonin Provst som staaer i Spidsen for Trocadero Samlingen og M de Villefosse Directeuren for Louvre have lovet mig at ville gjøre mig en Glæde af at skaffe Afstøbninger til Danmark.

Men det vil maaskee nok være vigtigt at skynde sig medens disse Herrer ere

II

ved Roret og inden deres Interesse for os kunde blive afkølet.

Afstøbninger af nulevende Kunstneres Arbejder vil det derimod være meget vanskeligt at erholde, men deels bøder Glyptotheket paa denne Mangel, deels troer jeg ogsaa at en personlig Indflydelse i den nærmeste Tid vil kunne udrette Noget.

Det vil saaledes sees at der ikke blot ikke er nogen Hindring for at anlægge en nogenlunde fuldstændig Samling af de vigtigste Kunstværker, men at der er en særlig Grund til at gjøre det hurtigst muligt, da Forholdene let kunne forandre sig.

Spørgsmaalet om Locale vil da komme af sig selv naar først Gjenstandene haves.

Det er ubestrideligt at Oprettelsen af et Museum for Gibsafstøbninger er i høieste Grad paatrængende.

Da Preussen for et halvt Aarhundrede siden gjorde sig det til Opgave at hæve Folkets Kunstsands, var det først og fremmest et Museum for Gibsafstøbninger man anlagde, og Enhver veed hvilken uhyre Betydning denne Samling har haft, hvilke rige Frugter den har baaren.

Hos os er Trangen endnu større.

I vore nordiske Lande er Skjønhedssandsen ikke medfødt og Betingelserne for dens Udvikling ugunstige.

Men Thorvaldsens Musæums Indflydelse er et Vidnesbyrd om at en Befolkning kan opdrages, ogsaa i Kunst, naar de rette Midler dertil

benyttes.

Desværre ere vi jo næsten afskaarne fra den umiddelbare Indflydelse af Malerkunstens høieste Blomstring, fordi vi kun eie saa lidet og vanskelig ville finde Raad til at købe Originaler af Rafael og Tizian, Murillo eller Rembrandt.

Derimod kunne vi skaffe os Afstøbninger af Sculpturens herligste Værker for Priser vi med Lethed kunne overkomme.

Staten kan for en Sum, der ikke overstiger en af dens enkelte Borgeres beskedne Formue erhverve det Bedste af hvad der overhovedet er frembragt (med 250.000 Kr. ville man komme meget langt).

Min ærbødige Mening er derfor, at Cultusministeriet, som under dets nuværende energiske Ledelse allerede har taget saa mange store Initiativer, som Efterslægten vil prise det for, ikke burde udsætte at oprette, eller ialt Fald forberede Grundlæggelsen af en Samling af Gipsafstøbninger, som maaskee ikke vil kunne blive slet saa fuldtallig som Berlins mønsterværdige Musæum, men som dog vil kunne i det Væsentlige tilfredsstillende den Trang, der er tilstede.

Jeg indseer at dette vanskeligt kan skee med eet Slag - men det maa sikkert kunne føres igjennem lidt efter lidt.

Der maa i det nye Musæum kunne afsees c 3000 kvadrat Alen til dette Brug.

Der vil derved blive Plads til en god Begyndelse, som det maa være kommende Tidens Sag at fortsætte.

Men det er vigtigt at der sikkes en Plads, hvor et vordende Musæum for Gipsafstøbninger kan bygges, og jeg bør maaske her ikke undlade at henlede at henlede Opmærksomheden paa den ene af de trapezformede Grunde syd for det nye Ny Carlsberg Glyptothek

Med Høiagtelse

allerærbødigst

Carl Jacobsen

Ny Carlsberg

13-8-90

Ministeriet for
Kirke og Undervisningsvæsen.

I det jeg meget takker det høje Mini-
sterium fordi det har bevædt sig til
mig angaaende Spørgsmaal vedrørende
Statens Sculptursamlinger, så vil jeg her-
ved have den Ære at bevare det allerede
skrevne af 12-8-90.

Det er med fuld Tilslutning, at jeg
erfare at Ministeriet ikke ønsker
Kunstacademiets Afstøbnings-samling
som fyldestgørende til at være Statens
Hovedsamling for Afstøbninger efter Sculptur

Imidlertid er denne Samling det betyde-
lygte i sig af denne Art, og den indeholder
den allerede saa meget Fortæffelt, at den
selv i dens nuværende Tilstand maa
kunne give mig Nytte.

Saa behøvet er den nu saa upacoptet

at dens beløbene og opdragelse
 i de fleste er yderst ringe.

Det vilde formentlig let kunne
 ændres til det Bedre.

En rigelig Forsyning med oplysende
 Etiketter vilde hjælpe en deal.

Ogsaa i det andet Punkt er det
 aldeles enig med Ministeriet.

4000⁰ Alen er meget mere end den
 kan anvendes til dansk Sculptur.

Den nye Sculpturafdeling i Luxembourg
 er efter mit Skjøn ca. 1000⁰ Alen.

Men det er fuldstændig uoplyst paa
 den resterende Plads - 3000⁰ Alen

at indrette en Afst. til samling,
 som blot nogle Lande kunde give en
 Udskrift over de væsentlige Hovedperioder og
 repræsentere de vigtigste Typer og Hoved-
 sager.

Derfor er det meget beløst et Mini-

steriet alle mere et kunne skaffe
 noget andet Local, hvor en passende
 Sæling, og end her foretog, kunde
 oprettes.

Angående det sidste Punkt, om hvilket
 man særligt ønsker at høre min Mening,
 er det mig en Glæde at kunne være
 at jeg troer at Forholdene længe for
 ere saa væsentligt som Ministeriet mener.

Det er muligt at det tidligere har været
 endnu lettere at erhuere Aft. bringer;
 men der existerer den Dag i Dag en Mængde
 Gidsforæner, som deels driver for Staten-
 ses Regning, deels ere underkastede Musc-
 ennes Control, hvor de rigtige Ting
 reproduceres baade godt og billigt.

Om de ægte Foræner som sælges om ere
 mere sjældne end tidligere skal jeg lade være
 at sige; men jeg har dog eksempelvis nævnt,
 at da jeg til Mr. Carlisle, Gylptøttet in-
 skede en Aft. bringer af Rauchs Figur
 af Ironing, Lewis og Breunen, lod det
 hyl Foræner i Berlin tage en ny ægte

Peru, fordi man ikke vilde byde mig et
Exemplar for den alder Peru.

Og med Hensyn til Herredrillingens Lige-
værge Adberdinge, da har jeg endnu
en rigtig og gladelig Befaring: at jeg over-
alt har med den videst jørende Samde-
komme til!

Le departement des monnoies au Louvre

Det kongl. Perne i Berlin

Det " " " " i Dresden

Zöllerns controllerede de i München

Pruccians af Preuss. Mus. controllerede

Perne i London

National Muscet i Neapel

De prinselige Gherardi, Belgien

o fl. i Rom lever Exemplarer af det
allermeste af hvad vi have ønske.

M. Antonin Picot som staaer i Spidsen
for Truaderses Saalinger, og M. de Ville-
gense Directoren for Louvre have lovet
mig at ville gjøre mig en Glæde af at
skaffe Afst. baainger til Jaa-naark.

Men det vil maaskee nok være rigtigt
at skryde mig medens disse Høner ere

II

ved Røret og i den deres Interesse
for os kunde blive afholdt.

Afsløbring og anleverende Kunstnere,
Arbejder vil det derimod være meget
vanskeligt at erholde, men deels gode
Glydetulleket paa denne Mangel, deels
troer jeg ogsaa at en personlig Besøgelse
i den nærmeste Tid vil kunne adrette
Noget.

Det vil saaledes sees at der ikke
blot ikke er nogen Hindring for at
anlægge en nogenlunde fuldstændig
Samling af de vigtigste Kunstværker,
men at der er en saerlig Grund til at
jære det hurtigst muligt, da Pøbel
deres let kunne forandre sig.

Spisemarket og Locale vil da kunne
af sig selv naar først Sjæstændene
lavet.

Det er ubestrideligt at Oprettelsen
af et Museum for Litteraturhistorien
er den bedste Gave som kan gøres.

Da Preussen for et halvt Aarhundrede
siden gjorde sig det til Opgave at have
Folkets Kunstsend, var det først og
fremmest et Museum for Litteraturhistorien
siger man anlagde, og Enden ved
hvilken udgyr Nægtning, dens Saaling
har haft, hvilke nye Præg den
har bærer.

Her er en Trængsel ender større.
I sine nordiske Lande er Skjæbets sandt
ikke midtpunkt og Nægtning for dens
Udvikling ugæstlige.

Men Thorsens Museum i Nægtning
er et Videnskab og et en Befolkning
kan optræde, og Kunst, naar de rette
Midler dertil beagttet.

Derfor er vi jo næsten afskaarne
for den umiddelbare Indflydelse af

Malerkunsten tilværelse Alenstrang,
 for de vi, kan se saaledes og vanskeligt
 ville finde Raad til at købe
 Originaler af Rafael og Tizian, Mantegna
 eller Rembrandt.

Derimod kunne vi skaffe os Apertol-
 ninger og Sculpturens herlige Værker
 for Prisen vi med Lethed kunne over-
 komme.

Staten kan for en Tid, der ikke overste-
 ger en af dem enkelte Nøjes behøvede
 Fornøden er hvorefter det Noget af hvad der
 vedkom det er frembragt. (med 250000 Rb. vil man kunne
 meget langt).

Min ærbødige Mening er derfor, at
 Cultusministeriet, som under dette
 nuværende eksempel Ledelses allerede har
 kjøbt saa mange store Sættelser, som
 Efterladte vil prise det for, ikke
 kunde udrette at oprette, eller i alt Fald
 forlænde Grundlæggelsen af en Tidning
 af Litteraturhistorien, som mest vil
 vil kunne blive det saa fuldstændigt som

Berlins minsterwardige Museum, men som
 det vil haave i det Varsatly tilføde
 stille de Trøj, der er tilstode.

Jeg indseer et dette var belyst da rbe
 med eet Søj - men det var vistnok kun
 fire personer l. St. efter l. St.

Der var i det nye Museum kun
 ca. 3000 Stk. til dette Søj.

Der vil derud lide Plads til en god
 Regning, som det man var komne
 F. d. S. et forsatte.

Men det er vist et der vil lide en
 Plads, hvor et vordende Museum for
 Skulpturhistorien kan bygges, if. det
 man kan lide ikke endde et lide
 Opmærksomheden for da en af de
 træer fremde Grunde sig for det nye
 Ny Carlsberg Søjtoth.

Med Høflig
 eller art. dygt
 Carl Jacobsen

Ny Carlsberg
 13-8-90.